

Ім'я Миколи Пимоненка — академіка живопису — прикрашає сузір'я найталановитіших людей України. Його життя — це приклад надзвичайного працелюбства, без якого будь-яке обдарування тьмяніє. Картини художника вражають реалістичним спрямуванням, пригадаймо такі полотна, як "Чистий четвер", "У розлуці", "Художник", "Весілля в Київській губернії", "Засватана", "Жертва фанатизму", "Страсний четвер", "Перед грозою", "Гопак" та інші.

Шлях до визнання не був легким. Народився майбутній художник 9 березня 1862 року на околиці Києва (Пріорці) в родині іконописця Корнила Даниловича Пимоненка. Навчався і в іконописній майстерні Іванова у Києві, і в Київській рисувальній школі, і в Петербурзькій академії мистецтв. За малюнки з натури був нагороджений трьома срібними медалями. Але закінчити Академію мистецтв через хворобу не зміг. Почав працювати викладачем, брав участь у розписах Кирилівської церкви разом з Праховим і Врубелем, експонував картини в академічних та пересувних виставках. У 1900 році був прийнятий у члени Театрального товариства, оформляв оперу Лисенка "Наталка Полтавка".

Полотна майстра були придбані Луврським музеєм. За картину "Гопак" він одержав міжнародну премію "Merit on honorable".

Художник багато працював над вдосконаленням своєї майстерності. Щоб зробити реальні картини виразнішими, передати власне ставлення до зображуваного, майстер працював над пейзажем, за порадою Володимира Донатовича Орловського, академіка живопису. Саме він надихнув Пимоненка на написання картини "Українська ніч". На ній зображена дівчина з відром, неподалік — парубок на коні. На обличчі дівчини відверта погорда. Не до серця їй цей хазяйчик у хромових чоботях. Сонячне проміння наче кричить про те, що він нерівня босоногій наймичці. Судячи з погляду парубка, вона йому не байдужа. Але природа: низьке небо, похилені в чеканні грози гілки верб, стемніла смужка далекого лісу за селом — указують, що сподівання парубка марні. Мабуть, серце дівчини належить іншому.

Таким чином художник використовував зображення природи як своєрідний ключ до розуміння настроїв героїв картини.

Художнику часто дорікали критики тим, що успіх його полотен у "грубих почуттях натовпу". Звичайно, такі висловлювання були Пимоненкові неприємні, але він, не опускаючи рук, працював і доводив своєю майстерністю, що мистецтво належить народові й повинно відображати саме його життя, іноді й досить суперечливе, жорстоке.

Творчість Миколи Пимоненка була високо оцінена видатними художниками І. Репіним, М. Мурашком.

Не стало чудового майстра пензля 25 березня 1912 року. Вражений смертю одного з

найталановитіших своїх учнів, І. Рєпін написав критикові І.Ясинському: "Він був істинним українцем, не забудеться краєм за свої правдиві і милі, як Україна, картини...".